

Matematická analýza – cvičení 20.10.2010

Pro připomenutí: První bonifikační písemka se píše už 19.11.2010!

Limity posloupností – základ

Úloha 1. Co říká definice limity? Spočtete přímo podle definice limity posloupností:

$$\left(\frac{1}{1+n^2}\right)_{n=1}^{\infty}, \quad \left(\frac{n+1}{n+2}\right)_{n=1}^{\infty}$$

Spočtete následující limity (nebo dokažte, že neexistují):

Úloha 2. Spočtete:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (-1)^n, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \cos(-1)^n, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} (-1)^{n!}.$$

Úloha 3. Dokažte, že jestliže existuje $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$, potom existuje i $\lim_{n \rightarrow \infty} |a_n|$. Platí tvrzení naopak?

Věta o aritmetice limit

Pro následující příklady se vám bude hodit věta o aritmetice limit (dále AL). Ta říká, že pro libovolné dvě posloupnosti a_n a b_n platí:

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} (a_n + b_n) &= \lim_{n \rightarrow \infty} a_n + \lim_{n \rightarrow \infty} b_n, & \text{má-li pravá strana smysl,} \\ \lim_{n \rightarrow \infty} (a_n - b_n) &= \lim_{n \rightarrow \infty} a_n - \lim_{n \rightarrow \infty} b_n, & \text{má-li pravá strana smysl,} \\ \lim_{n \rightarrow \infty} (a_n \cdot b_n) &= \lim_{n \rightarrow \infty} a_n \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} b_n, & \text{má-li pravá strana smysl,} \\ \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} &= \frac{\lim_{n \rightarrow \infty} a_n}{\lim_{n \rightarrow \infty} b_n}, & \text{má-li pravá strana smysl a } b_n \neq 0. \end{aligned}$$

Často se stává, že pravá strana nemá smysl—vyjde třeba rozdíl $\infty - \infty$, nebo podíl $\frac{\pm\infty}{\pm\infty}$. V takových případech je potřeba vhodnou fintou zadaný výraz upravit a aplikovat AL až poté.

Úloha 4. Spočtete:

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} 1 + \frac{1}{n}, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \left(4 + \frac{1}{n} + \frac{3}{n^2 - 2n}\right) \left(5 - \frac{1}{n}\right), \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{n+2}, \\ \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n^2 + n - 3}{n^3 - 1}, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n^3 + 6n}{n^3 - 7n + 7}, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n^5 + 3n - 2}{n^5 - 3n^3 + 1}. \end{aligned}$$

Úloha 5. Nebaví vás počítat limity podílu dvou polynomů pořád dokola? Pojďme si dokázat obecnou větu. Nechť $P(n)$ a $Q(n)$ jsou polynomy v proměnné n . Potom hodnota limity $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{P(n)}{Q(n)}$ závisí pouze na stupni polynomů a koeficientech u největší mocniny. Nalezněte tuto závislost.

Úloha 6. Spočtete:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1+2+\dots+n}{n^2}, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1+2+\dots+n}{n+2} - \frac{n}{2}\right), \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1^2+2^2+\dots+n^2}{n^3}.$$

Úloha 7. Spočtete:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n+1} - \sqrt{n}), \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{n}(\sqrt{n+1} - \sqrt{n}), \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{n^2+n} - n, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt[3]{n+11} - \sqrt[3]{n}).$$

Hint: Použijte vzorec $A^2 - B^2 = (A - B)(A + B)$ a $A^3 - B^3 = (A - B)(A^2 + AB + B^2)$.

Úloha 8. Dokažte větu o aritmetice limit, nebo alespoň první část. Přestože na přednášce její důkaz brzo uslyšíte, nejlépe se člověk matematiku naučí tak, že ji sám vymyslí.